

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система управління якістю

Кодекс

Розглянуто та схвалено
на засіданні Вченої ради,
протокол № 15
від "30" червня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ЛТЕУ

П. О. Куцик

30 червня 2023 р.

уведене в дію наказом ректора
№ 158/01 від 30 червня 2023 р.

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

ЛЬВІВСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету

Кодекс

СУЯ - 2023

ЗМІСТ

Преамбула	3
1. Визначення термінів, що використовуються в кодексі	4
2. Основні принципи університетської етики	4
3. Етичні норми поведінки членів університетської спільноти	6
4. Неприпустимість порушення етичних принципів і норм етичної поведінки членами університетської спільноти	9
5. Комісія з питань етики	11
6. Дотримання кодексу членами університетської спільноти	11
7. Відповідальність за порушення етичних принципів і норм	12
8. Прикінцеві положення	12

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

ПРЕАМБУЛА

Львівський торговельно-економічний університет, що надалі іменується Університет, є найстарішим профільним торговельно-економічним закладом освіти України, має давні традиції академічної освіти, науки і культури, що покладає на нього особливу місію в житті українського суспільства. Усвідомлюючи виклики сучасного світу щодо розвитку знань, науки, підвищення якості освіти; вимоги суспільства до Університету як творчого осередку спілкування науково-педагогічних працівників, дослідників, здобувачів вищої освіти та громадськості; джерела високих моральних стандартів, обстоюючи активну громадянську позицію, діючи на засадах самоорганізації та саморегулювання; керуючись Законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, “Про запобігання корупції”, Статутом Львівського торговельно-економічного університету, Великою хартією європейських університетів, Бухарестською Декларацією етичних цінностей і принципами вищої освіти в Європі, вчена рада Львівського торговельно-економічного університету ухвалила Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету (далі – Кодекс).

Кодекс розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормо творчості вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти, рекомендацій експертів з урахуванням пропозицій працівників структурних підрозділів Університету та погоджено з органами студентського самоврядування, профспілковою організацією.

Кодекс визначає основні моральні принципи та правила етичної поведінки університетської спільноти, якими вона має керуватись у своїй повсякденній професійній діяльності.

Кожен член університетської спільноти, дотримуючись цього Кодексу, здійснюватиме власний внесок у розвиток Університету, сприятиме зміцненню його іміджу і репутації.

Кодекс діє на території Університету та призначений для використання університетською спільнотою.

Норми Кодексу не скасовують і не замінюють положень чинного законодавства України.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В КОДЕКСІ

Університетська спільнота – професорсько-викладацький склад, адміністрація Університету та керівники структурних підрозділів, слухачі підготовчих курсів, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, навчально-допоміжний персонал, працівники адміністративно-господарської частини.

Академічна спільнота – усі члени університетської спільноти, які беруть участь в освітній та науковій діяльності Університету.

Навчально-допоміжний персонал – працівники господарської частини, допоміжний склад кафедр, факультетів, навчальних лабораторій, працівники господарських підрозділів, відділу кадрів, бухгалтерії, бібліотеки та інших підрозділів.

Університетський простір – це територія усіх структурних підрозділів Університету та поза ними, де особа діє як член університетської спільноти.

Етика — це система норм поведінки, порядок дій і правил, взаємин і принципів у суспільних (в т.ч. службових) відносинах, що являють собою сукупність найбільш придатних, глибоко усвідомлених і конкретизованих стандартів, які належать суспільству і є нормами загальнолюдської моралі.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЕТИКИ

2.1. Основними моральними принципами, якими мають керуватися члени академічної спільноти, є:

2.1.1. **Принцип законності.** У своїй діяльності члени університетської спільноти повинні суворо дотримуватися та стимулювати інших до дотримання Конституції України, законів України та інших діючих нормативних документів, що регламентують науково-педагогічну діяльність та вживати заходів для ознайомлення з правилами та нормами ділового спілкування у роботі Університету.

2.1.2. **Принцип взаємної довіри.** Учасники освітнього процесу не повинні без згоди свого співрозмовника розголошувати особисту інформацію, отриману ним під час спілкування або надання освітніх послуг, а також використовувати її у власних цілях. Дотримання цього принципу сприятиме вільному обміну інформацією в університетському просторі, покращенню співпраці та вільному продукуванню нових ідей.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

2.1.3. Принцип чесності, порядності та справедливості. Усі представники університетської спільноти у власній діяльності зобов'язані діяти чесно та справедливо, не розповсюджувати пліток та непідтвердженої інформації про своїх колег; уникати хабарництва у взаємостосунках, протидіяти будь-яким формам корупції.

2.1.4. Принцип відповідальності. Здобувачі вищої освіти та працівники Університету мають брати на себе особисту відповідальність за результати власної діяльності, не уникати виконання взятих на себе зобов'язань, відстоювати інтереси та підтримувати імідж Університету.

2.1.5. Принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості результатів діяльності представники академічної спільноти повинні орієнтуватися на партнерську взаємодію, колективну співпрацю, паритетну наукову та освітню діяльність.

2.1.6. Принцип взаємоповаги. В університетському просторі повинна панувати атмосфера взаємної поваги і доброзичливості, обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, принижень та паплюження честі колег, фізичного та психічного насильства, нецензурної лексики, проявів будь-якої дискримінації.

2.1.7. Принцип прозорості. З метою уникнення зловживань посадовим становищем необхідно є прозорість, повна доступність вагомої інформації університетському загалу (крім службової інформації, а також інформації, що захищена відповідно до законів або може призвести до порушення правових зобов'язань).

2.1.8. Принцип відкритості. Для підвищення ефективності мотивації професійної діяльності та навчання університетській спільноті має бути відомо, за що можуть заохочувати чи карати й за що отримано те чи інше заохочення чи покарання.

2.1.9. Принцип безпеки та добробуту університетської спільноти. Будь яка діяльність не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну членів університетської спільноти.

2.1.10. Принцип компетентності й професіоналізму. Здобувачі вищої освіти та працівники Університету зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні.

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету

Кодекс

СУЯ - 2023

2.1.11. Принцип співчуття та милосердя. Вміння розуміти і поділяти негативні емоції іншої людини, що виникли перед життєвими труднощами та діяльне прагнення допомогти кожному, хто має в цьому потребу.

2.1.12. Принцип ввічливості. Усі члени університетської спільноти повинні бути чемними та ввічливими у спілкуванні з іншими, проявляти делікатність, тактовність, терплячість, коректність та повагу до оточуючих, бути готовими знайти компроміс і вислухати протилежні точки зору.

2.1.13. Принцип поваги до прав, гідності особистості. Відносини між здобувачами вищої освіти, викладачем і здобувачем та між іншими учасниками освітнього процесу будуються на основі взаємоповаги, довіри, взаєморозуміння, терпіння один до одного, толерантності. Кожен член університетської спільноти не повинен допускати будь-яких форм приниження гідності, фізичного чи психологічного насилля.

2.2. Дотримання вище зазначених принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетської спільноти.

3. ЕТИЧНІ НОРМИ ПОВЕДІНКИ ЧЛЕНІВ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

3.1. Етичні норми поведінки адміністрації Університету.

Адміністрація Університету в особі ректора, проректорів, керівників структурних підрозділів та їх заступників дотримується таких норм поведінки:

- забезпечує умови для утвердження та дотримання етичних принципів в університетському просторі;
- виявляє однакоvu повагу і ввічливість до всіх членів університетської спільноти;
- дбає про логічність, прозорість, чітку критеріальність своїх рішень та адміністративних дій;
- запобігає конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення – вирішує їх на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення;
- не ухвалює рішень на основі неперевіреної інформації або інформації, одержаної з анонімних джерел;
- не допускає перевищення службових повноважень.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

3.2. Етичні норми поведінки професорсько-викладацького складу та докторантів Університету.

3.2.1. Як викладачі, професорсько-викладацький склад та докторанти повинні дотримуватися таких етичних норм поведінки:

- здобувати, примножувати, зберігати і поширювати наукові знання;
- розвивати й удосконалювати свою професійну майстерність;
- всебічно сприяти розвитку та чистоті української мови, забезпечувати її функціонування в освітньому процесі, в науковій діяльності, в усіх сферах життя Університету;
- власним прикладом сприяти формуванню академічної культури у здобувачів вищої освіти;
- сумлінно виконувати обов'язки викладача, науковця та наставника;
- бути чесними та об'єктивними в оцінюванні знань і досягнень здобувачів вищої освіти;
- дотримуватися правил етичної поведінки з колегами і здобувачами вищої освіти;
- не допускати будь-якої дискримінації членів університетської спільноти;
- не допускати публічного коментування чи заочного обговорення приватного життя або особистих якостей членів університетської спільноти;
- дбати про патріотичне, правове, екологічне та культурно-естетичне виховання здобувачів вищої освіти; мотивувати здобувачів вищої освіти до навчання;
- визнавати пріоритетність роботи в Університеті перед іншими видами фахової діяльності поза межами Університету.

3.2.2. Як науковці, професорсько-викладацький склад та докторанти повинні дотримуватися таких етичних норм поведінки:

- відстоювати інтелектуальну чесність та нетерпимість до порушення принципів академічної доброчесності;
- дбати про особисту та університетську наукову репутацію;
- підвищувати наукову компетентність;
- розвивати українську наукову й фахову термінологію, уникати надмірного вживання іншомовних слів;
- нести моральну відповідальність за вибір тем, методів дослідження, за перебіг дослідницької роботи та за її результати;

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

- берегти довкілля, своїми діями чи бездіяльністю не допускати завдання шкоди екології;

- відкрито й об'єктивно висловлюватися про наукові чи етичні проблеми, пов'язані з дослідницькими проектами та їх впровадженням.

3.2.3. Як колеги, професорсько-викладацький склад та докторанти повинні дотримуватися наступних етичних норм поведінки:

- дотримуватися загальноприйнятих правил етичної поведінки;
- бути об'єктивними у професійному оцінюванні колег;
- поважати особистий простір колег;
- допомагати іншим членам університетської спільноти у скрутних життєвих обставинах.

3.3. Етичні норми поведінки здобувачів вищої освіти, слухачів підготовчих курсів. Реалізуючи своє право на якісну освіту, здобувачі вищої освіти, слухачі підготовчих курсів усвідомлюють свої морально-етичні зобов'язання дотримуватися правил академічної доброчесності, зокрема:

3.3.1. У навчанні:

- дотримуватися принципів чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності;
- відстоювати цінності академічної доброчесності та дотримуватися її правил в усіх видах діяльності в університетському просторі та за його межами;

3.3.2. В особистій поведінці:

- дотримуватися етичних норм спілкування та співпраці в університетському просторі та за його межами;
- усвідомлювати неприпустимість публічного коментування приватного життя чи особистих якостей здобувачів вищої освіти, викладачів та інших членів університетської спільноти.

3.4. Етичні норми поведінки навчально-допоміжного персоналу. Навчально-допоміжний персонал розуміє специфіку роботи в Університеті як в осередку освіти, науки і духовності та усвідомлює необхідність:

- бути чесними, порядними і відповідальними у виконанні своїх функціональних обов'язків;
- дотримуватися умов конфіденційності в користуванні фаховою інформацією;

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

- бути ввічливими і виявляти повагу до всіх членів університетської спільноти;

- створювати в межах своїх повноважень сприятливі умови для роботи працівників, навчання і громадської діяльності здобувачів вищої освіти Університету;

- не допускати публічного коментування приватного життя чи особистих якостей інших членів університетської спільноти.

3.5. Усі члени університетської спільноти повинні підтримувати чистоту і порядок на території Університету, дбайливо ставитись до майна та ресурсів Університету.

3.6. Члени університетської спільноти повинні бути патріотами Університету, відстоювати його честь і гідність, підтримувати та примножувати його традиції.

3.7. Виступаючи в публічному просторі як приватні особи, бути чесними й виваженими та усвідомлювати відповідальність, що громадськість може формувати думку про Університет зі слів, оцінок і вчинків його представників.

4. НЕПРИПУСТИМІ ПОРУШЕННЯ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ І НОРМ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЧЛЕНАМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

4.1. Порухенням є недотримання академічної свободи та добросовісності, зокрема:

- свідоме поширення хибної чи упередженої інформації щодо наукових досліджень;

- спотворення дослідницьких даних; використання наукових та навчально-освітніх матеріалів з недобросовісною метою;

- штучне обмеження академічної свободи членів університетської спільноти;

- використання та присвоєння результатів чужих досліджень, методів, гіпотез і положень інших учених, чужих текстів (повністю або частково) без належного зазначення автора та джерела (плагіат);

- внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці прізвищ осіб, які безпосередньо не брали участі в одержанні результатів;

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

- підроблювання або спотворення даних чи цитат у будь-якій сфері академічної діяльності, підроблювання підписів у документах, зокрема у звітах, угодах, залікових книжках, заявах тощо;

- підготовка на замовлення і/чи продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій і навчальної літератури);

- привласнення академічних текстів, виконаних іншими особами на замовлення.

4.2. У взаємодії з членами університетської спільноти неприпустимим є:

- наклеп, зловмисне завдання шкоди репутації членів університетської спільноти;

- свідоме невиконання посадових обов'язків, прихована протидія виконанню посадових обов'язків іншими членами університетської спільноти;

- невинуваті дії, які завдають шкоди іншим членам університетської спільноти чи майну Університету та перешкоджають здійсненню освітнього процесу, проведенню наукових досліджень;

- дискримінація членів університетської спільноти за віком, громадянством, місцем проживання, статтю, кольором шкіри, соціальним і майновим станом, національністю, мовою, походженням, фаховою належністю, станом здоров'я, віросповіданням та іншими особливостями;

- використання родинних або службових зав'язків для отримання особистих переваг у професійній чи освітній діяльності;

- насильство, агресія, сексуальні домагання.

4.3. Дії, які завдають шкоди репутації Університету:

- отримання чи пропонування незаконної винагороди або матеріальної вигоди за надання переваг у навчанні, наукових дослідженнях, посадовому просуванні тощо;

- вживання в університетському просторі ненормативної лексики, інші порушення загально визнаних норм поведінки;

- вживання наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та паління як у приміщеннях Університету так і на його території;

- використання без відповідного дозволу університетської символіки в приватних чи публічних заходах, що не пов'язані з діяльністю Університету, з метою отримання матеріальної або нематеріальної вигоди;

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

- оприлюднення в засобах масової інформації та в соціальних мережах неперевереної, неточної або неправдивої інформації особистого чи академічного характеру про Університет та членів його спільноти.

5. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ

5.1. З метою моніторингу дотримання членами університетської спільноти моральних та правових норм цього Кодексу в Університеті створюється Комісія з питань етики (далі – Комісія).

5.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу та надавати пропозиції адміністрації Університету (факультетів) стосовно накладання відповідних санкцій щодо окремих осіб.

5.3. До роботи Комісії з етики, крім її учасників, можуть бути залучені внутрішні чи зовнішні експерти з питань, що розглядаються, без права участі в голосуванні. Склад Комісії затверджує вчена рада Університету.

5.4. Діяльність Комісії з етики регулюється окремим Положенням, яке розроблене на основі Етичного кодексу і затверджене вченою радою Університету.

5.7. Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5.8. Неприйнятним є подання безпідставних або анонімних скарг, а також підтримка їх подання.

6. ДОТРИМАННЯ КОДЕКСУ ЧЛЕНАМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

6.1. Члени університетської спільноти зобов'язані визнавати принципи та норми Етичного кодексу і в своїй діяльності неухильно його дотримуватися.

6.2. Зобов'язання щодо неухильного дотримання норм Етичного кодексу засвідчується особисто при прийнятті на посаду чи вступі на навчання.

6.3. Незнання або нерозуміння принципів і норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки представника університетської спільноти.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Етичний кодекс Львівського торговельно-економічного університету	
	Кодекс	СУЯ - 2023

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ І НОРМ

7.1. Порухення етичних принципів і норм передбачає відповідальність члена університетської спільноти, залежно від характеру і змісту порушень, а також ступеня їх умисності.

7.2. Порухення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Університету, за рекомендацією Комісії з питань етики.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Кодекс ухвалений вченою радою Університету та відкритий до змін. Кодекс вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Пропозиції щодо змін і доповнень до Кодексу, може вносити кожний член університетської спільноти.

8.3. Зміни та доповнення до цього Кодексу розглядаються і затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.